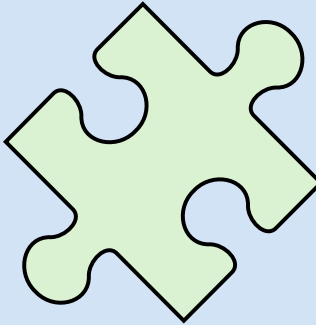
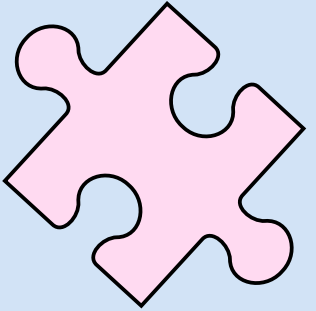
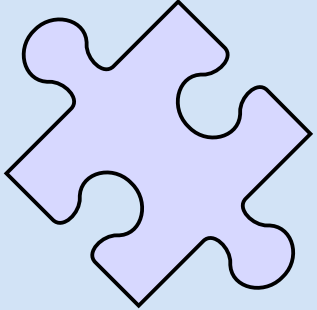
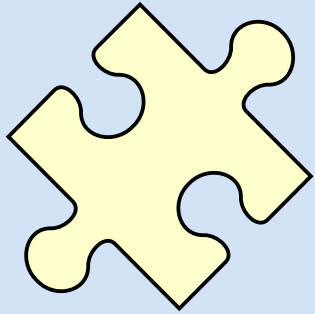


Brikker i en dysleksivenlig undervisning

RAIDO
SPS-konference

6. oktober 2026
10.30-12.00

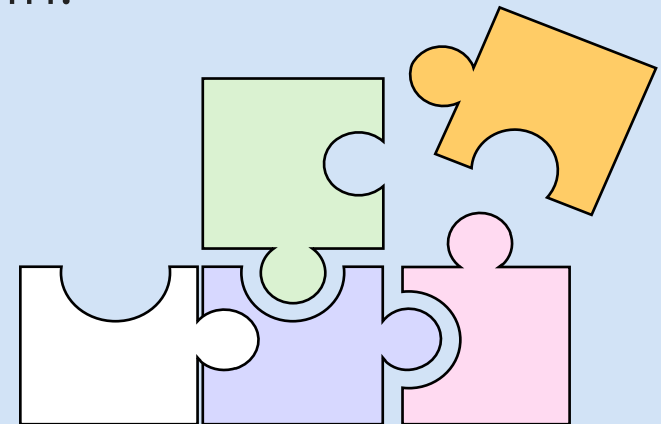
Line Leth

Lektiologisk skoleudvikling og vejledning

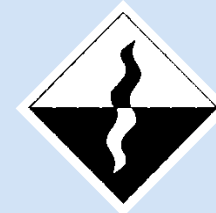
Dagens program



- | | | |
|----|--|---------|
| 1. | Præsentation og introduktion | 5 min. |
| 2. | Brikker i en dysleksivenlig undervisning | 35 min. |
| 3. | Pause | 10 min. |
| 4. | Egen planlægning | 25 min. |
| 5. | Opsamling og afrunding | 15 min. |



Typiske tegn på dysleksi hos unge og voksne



Store individuelle forskelle

Læser og staver
upræcist og ikke
automatiseret

Ufleksible
læse- og
stavestrategier

Svært at udtale ord
korrekt

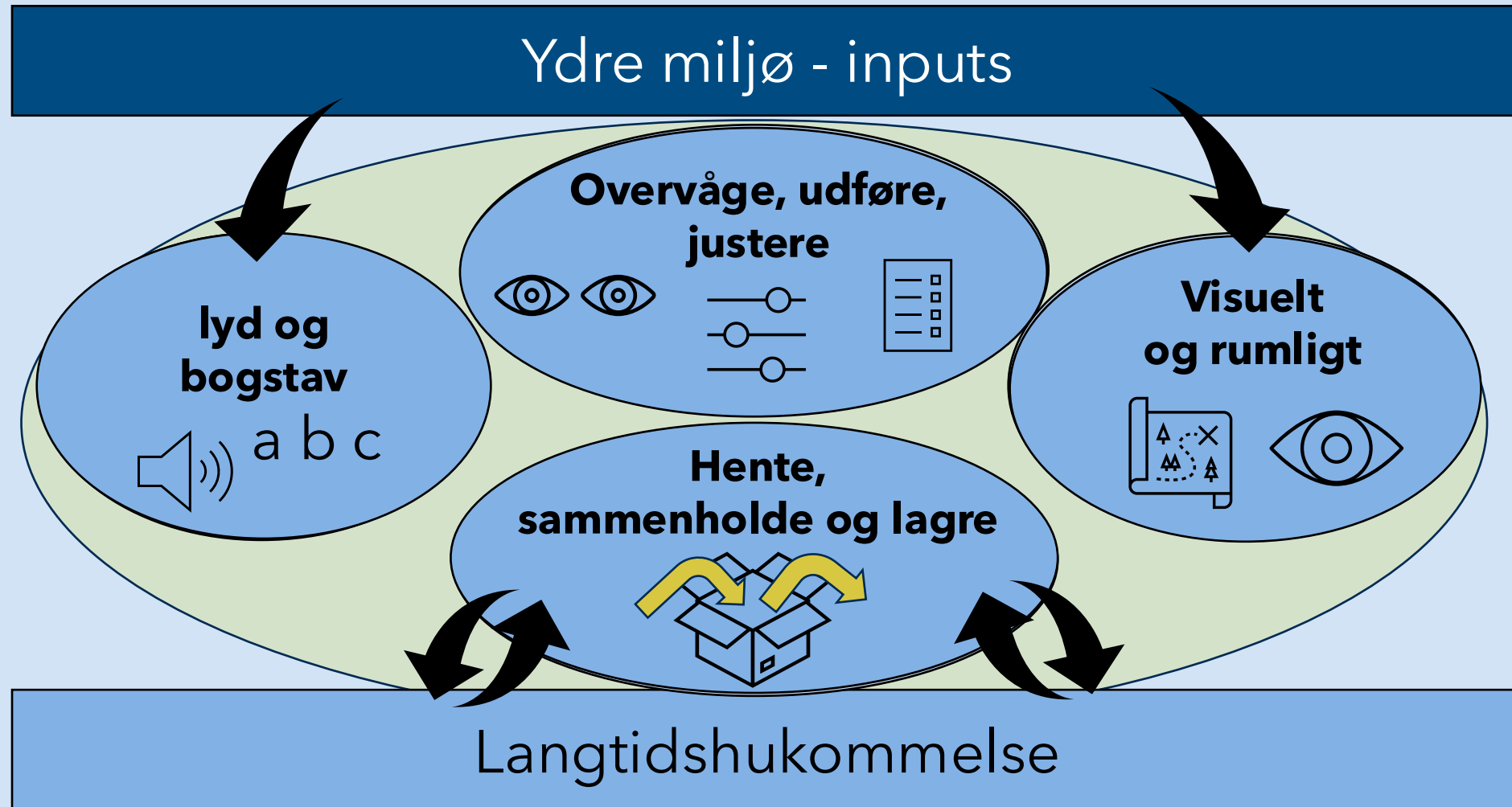
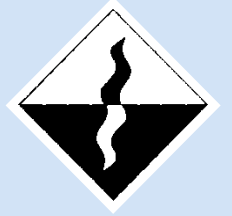


"Slalomstavning"
- svagt skriftsprog

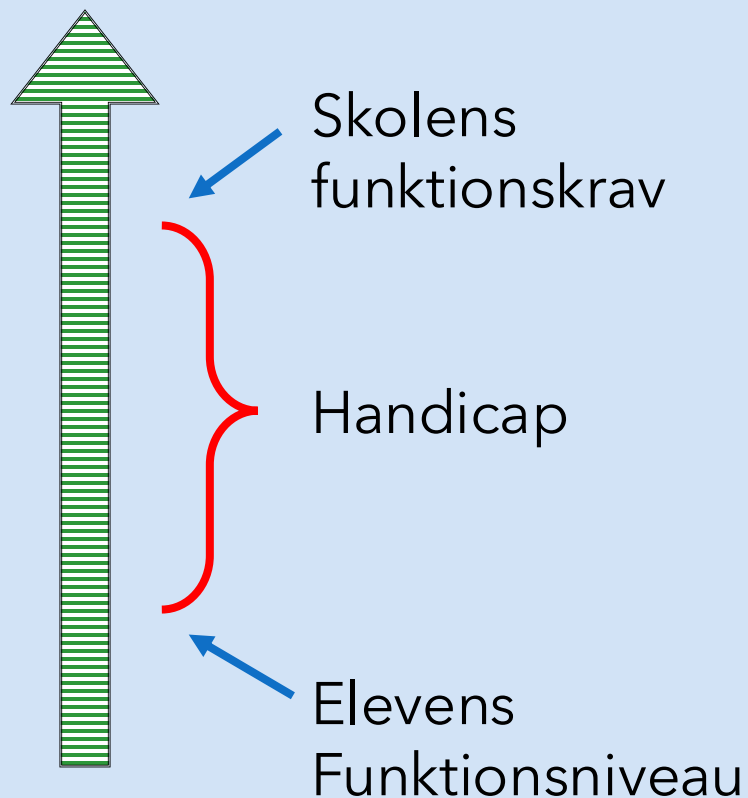
Svært at overvåge,
strukturere og
justere

Svært at huske og
forstå det læste

Dysleksi og arbejdshukommelse



Formålet med dysleksivenlig undervisning



Mindske handicap

- Ved at stilladsere og kompensere
- Ved at aflaste arbejdshukommelsen
- Give mulighed for at forstå verden og udtrykke sig gennem skriftsprog

Styrke motivation

- Ved at sikre, at indsatsen kan føre til læring
- Ved at sikre, at eleven ved, hvordan opgaven skal udføres
- Ved at styrke elevens mulighed for selvstændig hed i læring

Målet er, at behovet for stillads med tiden mindskes

En dysleksievenlig undervisningsplan



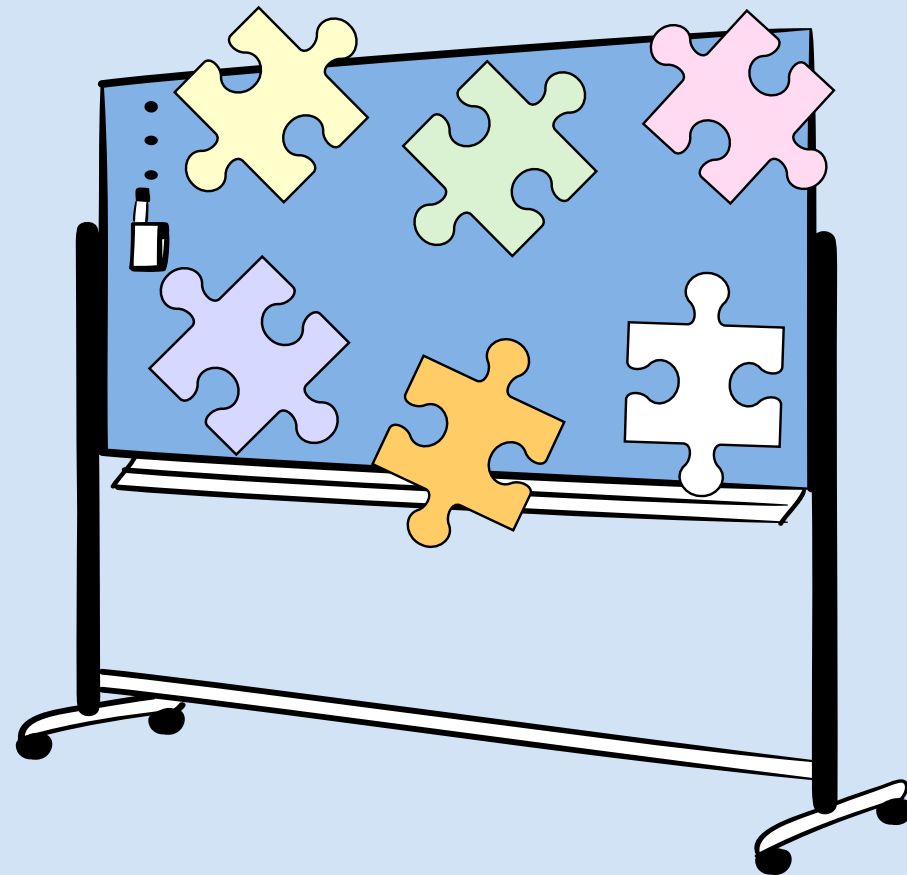
Undervisningsplanen skal sikre:

- At eleverne har et overblik over timen, som de kan vende tilbage til
 - At der er et klart mål
 - At eleverne er aktive
 - At der er en tydelig struktur
 - At der er stilladserende støtte - bl.a. LST
 - At der er variation i arbejdsformer:
 - lytte, tale, tænke, skrive, læse, gøre
 - individuelt, par, grupper, læreroplæg
- Aflaster arbejdshukommelse
 - Giver overblik og struktur
 - Styrker motivation
 - Fastholder koncentration
 - Mindre udtrætning

Brikker i en dysleksivenlig undervisningsplan



Emne:	Hvad skal jeg arbejde med?
Formål:	Hvad skal jeg lære?
Indhold:	Hvad skal jeg lave?
Arbejdsform:	Hvordan skal jeg/vi arbejde?
Varighed:	Hvor længe skal jeg arbejde?
Stilladsering:	Hvad skal der til for, at eleverne kan lykkes med opgaven?



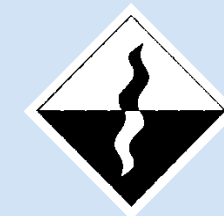
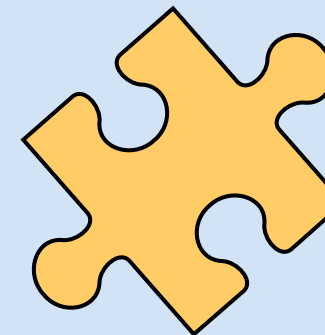
Formål

Læseformålet har betydning for:

- hvilken forforståelse, der skal aktiveres,
- hvilken stilladsering, der er brug for,
- hvad eleven skal fokusere på,
- mulighed for præcis feedback.

Et godt læringsformål

- Er konkret handlingsanvisende
- Har relevante taksonomiske niveauer
- Beskriver ikke arbejdsmetoden



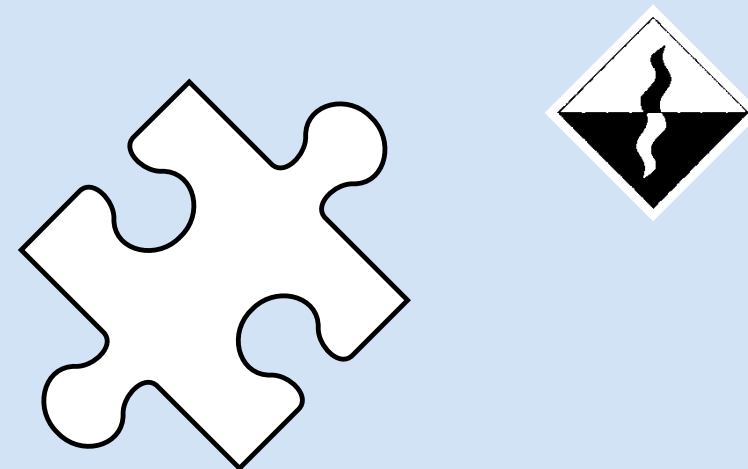
Når du har læst denne tekst, skal du kunne:

Opliste	Diskutere
Genfortælle	Vurdere
Resumere	Argumentere
Forklare	Formulere
Illustrere	Udvikle
Strukturere	Planlægge
Afprøve	Producere
Analysere	Sammenligne

Fagligt indhold

Hvad skal undervisningen indeholde, for at eleverne kan lære det, der er formålet?

- Det fagspecifikke indhold
- Konkrete beskrivelser: Hvad og hvordan skal eleverne gøre?
- Overblik og logik i rækkefølge
- Variation: Forskellige veje, der sammen styrker læring



I denne time skal du

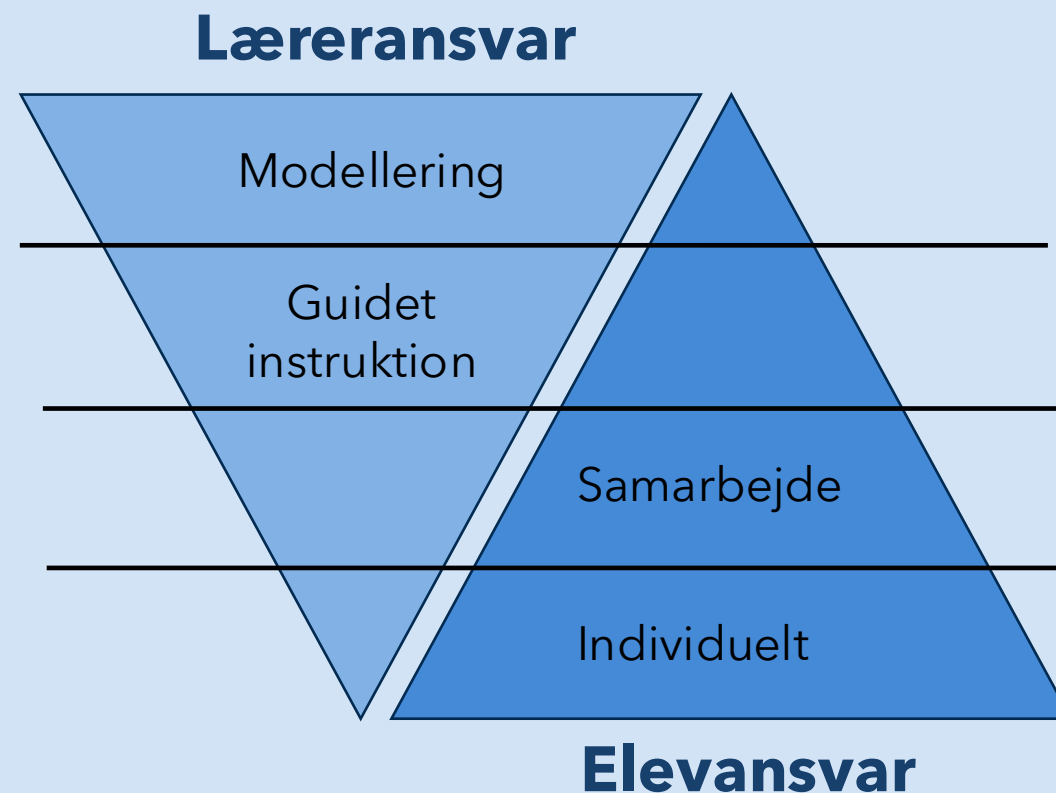
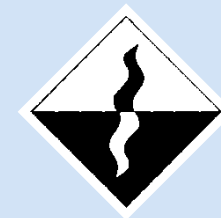
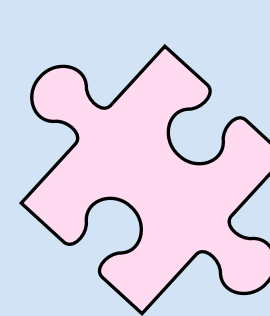
Læse
Skrive
Tale
Lytte
Tænke
Gøre

Arbejdsformer

Læreroplæg	Elevoplæg
Gruppearbejde	Fælles
Pararbejde	Cooperative
Individuelt	Learning

Arbejdsformerne udvælges ud fra

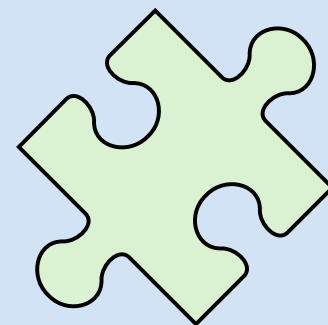
- Tilpas grad af variation
- Flest muligt er aktive samtidigt
 - Også læringstid til elever, der er usikre, tilbageholdende, langsomme
- Gradvis større selvstændighed



Varighed

Varighed har betydning for:

- Præcisere forventninger:
Hurtigopgave eller fordybelsesopgave
- Styrke elevers fastholdelse af opmærksomhed
- Tidsangivelser som rettesnor



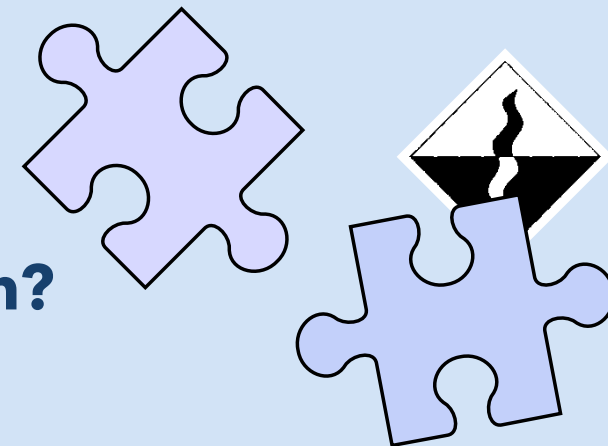
Aktiviteterne skal vare

3 min.	15 min.
5 min.	20 min.
7 ½ min.	30 min.
10 min.	

Stilladsering

Hvad skal der til, for at eleverne kan lykkes med opgaven?

- Fokus fra lærerens undervisning til elevens læring
- Integreret del af undervisningsplanlægningen



Styrke tydelighed

- Modellere metoder og strategier
- Tydeliggøre formål
- Benytte modeltekster
- Benytte skriveskabeloner
- Benytte læse-/skrive-guides
- Benytte piktogrammer
- Benytte time-timer

Styrke aktiv deltagelse

- Aktivere forforståelse
- Guidet instruktion i fællesskab
- Benytte Cooperative Learning-strukturer
- Give tid til at tænke + tale og dele i par
- Være lydhør for elev-feedback

Tilbyde individuel støtte

- Tilbyde sætningsstartere
- Lade elever tegne/gøre
- Lade elever bruge LST
- læse, skrive, tale
- Lade elever bruge AI
- idéer, struktur, sparring
- Give løbende feedback

Planlægningseskema



Det skal I arbejde med (emne):

Det skal I lære (formål):

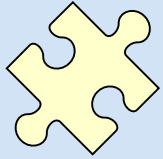
Sådan skal I arbejde	Tid	Det skal I lave	Det kan hjælpe jer Individuel støtte	Sådan vil jeg hjælpe jer Deltagelse + tydelighed

Emne - Det skal I arbejde med: Argumenterende tekster - Debatindlæg

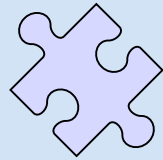
Formål - Det skal I lære: At redegøre for teksttypens form, indhold, formål og sprog

Sådan skal I arbejde	Tid	Det skal I lave	Det kan hjælpe jer Individuel støtte	Sådan vil jeg hjælpe jer Deltagelse + tydelighed
Fælles	10	CL dobbeltcirkler: Argumentere for holdning om valgfrit emne		Modellere eksempler
Læreroplæg	5	Gennemgang af modeltekst: debatindlæg	Skriv, tegn eller tag billeder af pointer	Modellerende dekonstruktion
Fælles	15	Guidet samtale på klassen: Finde og formulere kendetegn ved debatindlæg	Sætningsstartere Fastholde tanker: Tegne eller skrive	Tænk selv > tal i par Uddybende, afklarende spørgsmål
Alle	5	Kort pause: Ny energi og bevæge kroppen		
Parsamtale	14 ½	Fortælle hinanden om opbygning, indhold, formål og sprog i en argumenterende tekst + skriv noter i skema	LST: Ordforslag + Tale til tekst Fagordliste	Modellere vejen fra samtale til note Skabelon til skema
Individuelt	20	Notere debatindlægs kendetegn i skema: i hele sætninger, med egne ord og eksempler	LST: Ordforslag + Tale til tekst	Individuel dialog og feedback

5 opsamlende pointer



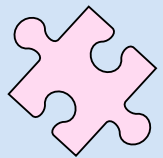
Elevernes læringsmuligheder er kernen i den dysleksivenlige undervisning.



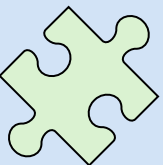
Formålet med undervisningen er afgørende for valget af de øvrige elementer i planen.



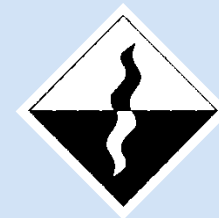
Alle brikkerne skal passe sammen - Ændring af én brik kræver som regel ændring af andre.



Stilladseringen skal være en integreret del af undervisningsplanlægningen.



Planen skal passe til virkeligheden - Individuelle tilpasninger er oftest nødvendige.



Pause

10 minutter

Læg puslespillet for din egen dysleksivenlige undervisning

Brug de farvede brikker og planlægningskemaet

- Klip, sæt ind, skriv, tilføj, byt rundt
- Tænk i variation + sammenhænge både lodret og vandret

Emne:

Hvad skal eleverne arbejde med?

Formål:

Hvad skal eleverne lære?

Arbejdsform:

Hvordan skal eleverne arbejde?

Varighed:

Hvor længe skal eleverne arbejde?

Indhold:

Hvad skal eleverne lave?

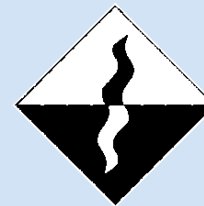
Stilladsering:

Hvad skal der til, for at eleverne kan lykkes med opgaverne?

Det skal I arbejde med (emne):				
Det skal I lære (formål):				
Sådan skal I arbejde	Tid	Det skal I lave	Det kan hjælpe jer Individuel støtte	Sådan vil jeg hjælpe jer Deltagelse + tydelighed

FORMÅL		ARBEJDSFORM	VARIGHED
Opliste	Formulere	Læreroplæg	3 minutter
Genfortælle	Sammenligne	Gruppearbejde	5 minutter
Resumere	Producere	Pararbejde	7 ½ minutter
Forklare	Udvikle	Individuelt arbejde	10 minutter
Illustrere	Planlægge	Eleveloplæg	20 minutter
Strukturere	Bevise	Fælles	
Afprøve	Producere	Cooperative Learning	
Analysere			
Diskutere			
Vurdere			
Argumentere			

STILLADS: STYRKE TYDELIGHED	STILLADS: STYRKE AKTIV DELTAGELSE	STILLADS: TILBYDE INDIVIDUEL STØTTE	
Modellere metoder og strategier	Aktivere forforståelse	LST - Oplæsning	Sætningsstartere
Tydeliggøre formål	Guidet instruktion i fællesskab	LST - Stavehjælp	Lade elever tegne
Benytte modeltekst	Benytte Cooperative Learning- struktur	LST - Tale til tekst	Lade elever tage billeder
Benytte skriveskabelon	Give tid til at tænke selv + tale i par	LST - Scanne med mobil	Give løbende feedback
Benytte læseguide	Aktivere forforståelse	LST - Oversætte	
Benytte skriveguide	Guidet instruktion i fællesskab	AI - Struktur	
Benytte piktogrammer	Være lydhør for elevfeedback	AI - Idéer og viden	
Benytte time-timer		AI - Korrektur	
		AI - Sparring	



Overvejelser og nye planer

1. Tænk selv
2. Del med sidemakker
3. Del evt. pointe i plenum

Tak for i dag

Nu er der frokost
ved Glassalen

www.lineleth.dk

line@lineleth.dk